

Βρυξέλλες, 8 Μαΐου 2018
(ΟΡ. en)

Διοργανικός φάκελος:
2016/0230 (COD)

8216/18
ADD 1 REV 2

CODEC 607
CLIMA 66
ENV 244
AGRI 185
FORETS 14
ONU 30

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «Ι/Α»

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Θέμα: Σχέδιο κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ (πρώτη ανάγνωση)
- Έκδοση της νομοθετικής πράξης
- Δηλώσεις

Δήλωση της Λετονίας και της Λιθουανίας

Η Λετονία και η Λιθουανία εκτιμούν τις προσπάθειες της Εσθονικής Προεδρίας για την ενσωμάτωση του τομέα της χρήσης γης, της αλλαγής της χρήσης γης και της δασοπονίας (LULUCF) στο πλαίσιο της πολιτικής για την κλιματική αλλαγή για την περίοδο μετά το 2020.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το τελικό συμβιβαστικό κείμενο, οι δύο χώρες εκφράζουν ανησυχίες για τις δεσμευτικές υποχρεώσεις λογιστικής καταγραφής των υγροβιότοπων, αρχής γενομένης από το 2026.

Θα πρέπει να αναγνωριστεί η σημασία των υγροβιότοπων ως αποτελεσματικών οικοσυστημάτων για την αποθήκευση άνθρακα.

Ωστόσο, δεδομένων των γεωγραφικών συνθηκών, το ποσοστό των υγροβιότοπων στη Βόρεια Ευρώπη και σε ορισμένες χώρες της Δυτικής Ευρώπης είναι σημαντικά υψηλότερο σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ.

Αυτό καθιστά, κατά συνέπεια, τις εν λόγω εκτάσεις ιδιαίτερα σημαντικές για τον καθορισμό των κλιματικών στόχων (και την τήρηση του κανόνα της μη επιβάρυνσης) καθώς και για την αποτελεσματική και βιώσιμη διαχείριση των πόρων.

Σύμφωνα με τη σύμβαση πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), οι χώρες καλούνται να αξιοποιήσουν την πρόσφατη τεχνική καθοδήγηση από το «συμπλήρωμα του 2013 στις κατευθυντήριες γραμμές της IPCC του 2006 σχετικά με τις εθνικές απογραφές των αερίων θερμοκηπίου: υγρότοποι» για να αναφέρουν τις οικείες εκπομπές και απορροφήσεις από τους διαχειριζόμενους υγροβιότοπους. Η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση του συμπληρώματος του 2013 στις κατευθυντήριες γραμμές για τους υγροβιότοπους διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών.

Η σημασία της προόδου των χωρών όσον αφορά την υλοποίηση του συμπληρώματος του 2013 στις κατευθυντήριες γραμμές για τους υγροβιότοπους αυξάνεται όταν εφαρμόζεται η υποχρεωτική λογιστική καταγραφή των υγροβιότοπων, καθώς στην περίπτωση αυτή τίθεται θέμα σύγκρισης μεταξύ επίτευξης των στόχων και οικονομικών επιπτώσεων.

Για να εξασφαλιστεί ένα άρτιο και διαφανές λογιστικό σύστημα, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές για τους υγροβιότοπους πριν την εφαρμογή της υποχρεωτικής λογιστικής καταγραφής.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν σοβαρές προσπάθειες και να τους δοθεί επαρκής χρόνος προκειμένου:

Να συγκεντρώσουν ακριβή εθνικά στοιχεία για τη διαχείριση των υγροβιότοπων και να περιορίσουν τις ασάφειες. Σε αυτόν τον τομέα, απαιτείται ακόμη σημαντική προσπάθεια· και

Να συγκεντρώσουν εθνικούς συντελεστές για τις περιφέρειες (εύκρατη ζώνη), κυρίως επειδή οι εθνικοί συντελεστές στο συμπλήρωμα του 2013 στις κατευθυντήριες γραμμές για τους υγροβιότοπους περιέχουν σοβαρές ασάφειες. Θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η κατάλληλη επιστημονική και μεθοδολογική υποστήριξη σε επίπεδο ΕΕ.

Με βάση τα ως άνω δεδομένα, καλούμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την ερχόμενη αναθεώρηση του κανονισμού, να λάβει υπόψη την πιθανή έλλειψη ακριβών δεδομένων και εθνικών συντελεστών εκπομπών για την εκτίμηση των εκπομπών και των απορροφήσεων κατά τη διαχείριση των υγροβιότοπων, καθώς και να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν επαρκή χρόνο για τη βελτίωσή τους.

Δήλωση της Πολωνίας

Η Πολωνία εκφράζει τη βαθιά της απογοήτευση για την εγκριθείσα έκδοση του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ. Το γεγονός ότι τα δασικά οικοσυστήματα αποτελούν τη μεγαλύτερη και σημαντικότερη καταβόθρα άνθρακα στην Ευρώπη δεν αποτυπώνεται δεόντως στην προτεινόμενη νομοθεσία. Ο καθορισμός επιπέδων αναφοράς δασικών εκτάσεων (FRL) για τις διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις βάσει μιας σύντομης περιόδου, μεταξύ 2000 και 2009, συνιστά αυθαίρετη απόφαση προς όφελος ορισμένων χωρών και εις βάρος άλλων, καθώς η εν λόγω περίοδος δεν ήταν αρκούντως αντιπροσωπευτική της διαχείρισης των δασών τους. Επιπλέον, η απεικόνιση των δασών στα κράτη μέλη είναι ανακριβής εξαιτίας του γεγονότος ότι το λογιστικό σύστημα βασίζεται σε ένα «κατασκευασμένο» FRL και επειδή η κλείδα κατανομής του μηχανισμού αντιστάθμισης χρησιμοποιεί ως βάση την παράμετρο της δασικής κάλυψης, παρά το γεγονός ότι αυτή αποτελεί μία μόνο από τις πολλές παραμέτρους που σχετίζονται με τον δασικό τομέα. Η προαναφερόμενη μέθοδος λογιστικής καταγραφής ενδέχεται να οδηγήσει στη δημιουργία χρεώσεων, παρά το γεγονός ότι οι πόροι δασικής βιομάζας θα αυξηθούν ως αποτέλεσμα των πραγματικών καθαρών απορροφήσεων.

Αν τα μακροπρόθεσμα κλιματικά οφέλη που προσφέρουν τα δασικά οικοσυστήματα δεν αναγνωρίζονται επαρκώς και προσμετρώνται ως εκπομπές, παρά το γεγονός ότι η υλοτομία είναι αρκετά μικρότερη από την ετήσια αύξηση, οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις στον τομέα της δασοκομίας και της υλοτομίας θα είναι πολύ περιορισμένες. Αυτό δημιουργεί ερωτηματικά ως προς το ρόλο των δασών και της ξυλείας στην μελλοντική πράσινη οικονομία στην ΕΕ. Η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει την χρήση των δασικών πόρων της όχι μόνο ως μια φιλική προς το περιβάλλον λύση, αλλά και ως παράγοντα που συμβάλλει στην ενίσχυση του ρόλου των δασών στον τομέα της βιοοικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής. Ο περιορισμός της υλοτομίας εντός της ΕΕ θα οδηγήσει αναπόφευκτα στην αύξηση της εισαγωγής υλικών από ξύλο από χώρες εκτός ΕΕ.

Επιπλέον, η Πολωνία εκφράζει βαθιά ανησυχία και για την υπάρχουσα δομή του λογιστικού πλαισίου που αφορά τον μηχανισμό αντιστάθμισης για τις διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις (άρθρο 11. παράγρ. 1) διότι θα στερήσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τον μηχανισμό ευελιξίας μεταξύ των τομέων LULUCF και ESR. με την επιφύλαξη του άρθρου 7 και των ορίων που ορίζονται στο παράρτημα II του ESR. Η χρήση μονάδων από τον μηχανισμό αντιστάθμισης συνεπάγεται την παραίτηση από τη χρήση του άρθρου 7 του κανονισμού περί επιμερισμού των προσπαθειών.

Εξ όσων αντιλαμβάνεται η Πολωνία, αυτό έρχεται σε αντίθεση με την αρχική πρόθεση να ενισχυθεί ο ρόλος του τομέα της δασοκομίας στην υλοποίηση της ενωσιακής πολιτικής για το κλίμα, δεδομένου ότι υπάρχει βάσιμος κίνδυνος οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση του μηχανισμού αντιστάθμισης για τη διαχείριση δασικών εκτάσεων να έχουν καθοριστεί κατά τρόπο που θα μειώνει την κλίμακα της χρήσης μεμονωμένων ορίων στην ευελιξία ESR-LULUCF, που στη συνέχεια θα αποτελεί πρόσθετο στοιχείο επίτασης του στόχου μείωσης. Τα ανωτέρω, μαζί με τον όρο θέσπισης κανόνα μη επιβάρυνσης σε επίπεδο ΕΕ, προκαλεί μεγάλη ανησυχία διότι η εκπλήρωση αυτού του όρου είναι σε μεγάλο βαθμό εκτός του ελέγχου ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους και αυτό κατά την άποψη της Πολωνίας, δεν θα πρέπει να συμβαίνει.

Δήλωση της Πορτογαλίας

Η Πορτογαλία αποδέχεται τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ωστόσο θα θέλαμε να τονίσουμε ότι εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες ανησυχίες όσον αφορά την προσέγγιση σε αυτόν τον τομέα.

Όπως έχουμε τονίσει από τότε που ξεκίνησε αυτή η συζήτηση, ο τομέας LULUCF θα πρέπει να ενταχθεί πλήρως στην πολιτική για το κλίμα κατά τρόπο που θα εντοπίζει και θα παρέχει κίνητρα για την επίτευξη πραγματικών μειώσεων των εκπομπών και την παραγόντη του διοξειδίου του άνθρακα. Ο τομέας LULUCF έχει κομβική σημασία για την επίτευξη ουδετερότητας ως προς τις εκπομπές άνθρακα που προβλέπεται στη Συμφωνία του Παρισιού και στον στόχο που έχει θέσει η Πορτογαλία για ουδετερότητα ως προς τις εκπομπές άνθρακα έως το 2050.

Επίσης, τονίσαμε εξ αρχής ότι υπάρχει πληθώρα ευκαιριών και κατευθύνσεων που μπορούν να βελτιώσουν ένα σύστημα που αναπτύχθηκε με μια αρχιτεκτονική βασισμένη στο Πρωτόκολλο του Κιότο και η οποία έχει ήδη αποδειχθεί ότι είναι ασκόπως πολύπλοκη και με περιορισμένες δυνατότητες προαγωγής πραγματικής δράσης.

Το τελικό αποτέλεσμα ήταν να επιταθεί η ασάφεια, ιδίως όσον αφορά τον υπολογισμό των επιπέδων αναφοράς για τα δάση. Επιπλέον, υπερβαίνει το διεθνή προσανατολισμό για τις μεμονωμένες λογιστικές καταγραφές νεκρού ξύλου.

Αυτές οι δύο πτυχές καθιστούν τον κανονισμό περίπλοκο, την δε εξήγηση και εφαρμογή του δυσχερέστερες.

Η Πορτογαλία υπογραμμίζει επίσης ότι η υποχρεωτική λογιστική καταγραφή των υγροβιότοπων θα απαιτήσει σημαντική προσπάθεια για αρκετά κράτη μέλη για τα οποία οι υγροβιότοποι συνιστούν αμελητέα πηγή εκπομπών.

Πιστεύουμε ότι το μοντέλο αυτό θα μπορέσει να βελτιωθεί σημαντικά μετά το 2030, χάρη στην πείρα που θα έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του και σε άλλες αποδοτικές προσεγγίσεις που νιοθετούν επί του παρόντος άλλες χώρες στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού.
